

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et
Iosephi**

Cum quadruplici Indice

**Cartagena, Juan de
Coloniae Agrippinae, 1613**

Homilia Prima. Festi Expectationis partus primordia traduntur, & tria, quæ complectitur hoc Festum, varia eruditione enucleantur, explicatis illis verbis: Venter tuus sicut aceruus tritici vallatus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](#)

DE EXPECTATIO- NE PARTVS DEIPARAÆ

MARIAE, AC DE PERPETVA, ET

NVNQVAM VIOLATA INTE-

gerrima eius Virginitate.

LIBER SEPTIMVS.

HOMILIA PRIMA.

FESTI EXPECTATIONIS PARTVS PRIMOR-
dia traduntur, & tria, quæ complectitur hoc Festum,
varia eruditione enucleantur, explicatis illis
verbis: Venter tuus sicut acer-
sus tritici vallatus
lilijs.

Cant. 7.

TRIA, quæ complectitur præsens festi-
tatis, nimirum Deli-
partæ Mariæ inuio-
late virginitatis cul-
tum, felicissimi eius
partus expectatione,
necnon singularem illam uomencula-
ram, qua apud Hispanos Festum Domini-
ne nostræ dela. O. nuncupatur, mirifico
artificio clausit Spiritus Sanctus, in
dulcissimis illis verbis, in quibus nō pau-
ca delitescunt sacramenta: Venter tuus
sicut aceruscus tritici, vallatus lilijs. Lilia
apud Antiquos symbolum extitentur
virginitatis propter innatum eorum cā-
dorem, ac mirans fragrantiam: ecce Ma-
rianae virginitatis cultum. Spei etiam li-

lia argumentum erant, quia à radice pig-
eis, quando folia inter se se complicata
sunt, adhuc expectantur in aqua foce ex-
plicanda, & expandenda, ac suavissimum
emissura odore: ecce festum expecta-
tionalis partus, in quo fetus, instar odoris,
qui abique floris violacione prodit, è tha-
lamo Virginis egreditus erat: Venter au-
tem acerno tritici comparatur, qui figura-
ram habet orificularem: ecce delineatam
vomencularum illa Festi Dominæ no-
stræ dela. O. in qua nuda latent arcana
in praefati homilia à nobis detegenda,
que ad illustrandum propositum Can-
ticorum locum non paucum conferent.
Imprimis tamen, antequam adhac elu-
cidanda veiam, oportet Festi huius ori-
ginem recensere. narrant Hispaniarum
terum

rerum historiographi, heresim illam, integrissimam Deiparae Mariae virginitatem negantem, quam D. Hieronymus multis, & efficacissimis argumentis expugnauerat, & quasim ortuem sepeliret, tandem iam sepultam Pelagium & Eladium hereticos, ex Gallie Gotia in Hispaniam venientes tempore D. Idefonsi, ab inferis reuocasse, & illam euangelio compelle: tunc autem circa annum Domini circiter sexagesimum supra sexcentum sub Martino I. contuenerunt in Concilium Toletanum decimum, Eugenius III. Archiepiscopus Toletanus, & decem, & septem alij Episcopi, reguante Catholico Rege Recensuintho, qui unanimi consensu nunquam violatam Deiparae virginitatem acclamarunt. In quoniam videtur mihi illis contigisse, quod olim Ephesii: qui Diana, hoc est, lunam, tanquam Deam venerabantur, cui dicunt celebre illud templum, quod Diana & Ephesiae vocabatur, & quod plebeius quidam, & infimi nominis homo, ut eternum sibi compararet nomen, tentauit igne supposito penitus denoliri, hanc etiam falsam Deam cum sagittarum manu depingebant, varios influxus significantes, quibus terram secundabat, & locupletabat; his acutis sagittis Ephesiorum corda adeo vulnerauit, vt cum Ephesiis praedicante Paulo, mira divini Verbi virtute inciperet Diana veneratio corrucere. Demetrius quida argentarius conuocatis episcibis suis artis, proposita illis sui lucis magna iactura, praecepit tamen collapso antiquae venerationis magnae Diana, quam non solum Asia, sed yniuersus orbis colebat, ita Ephesiiorum animos in defensionem Diana inflammauit, ut omnes pariter in illa verba prorumpent: *Magna Diana Ephesiorum*: non fecus Eugenio Archiepiscopo Toletano varios Episcopos ad Cœciliū conuocante, ut de instaurando, & refaciendo Marianæ virginitatis honore ab hereticis impudenter lœso, omnes una voce acclamarunt, non quidem falso, &

Geset. 3.

ANNO. 28.
Cæterum ad tria illa, qua præsens Festum complectitur, & prosequi pollicit sumus, sermonem cōuerentes, certè spiritus S. ut virginice yteri miram puritatem declararet, candidis liliis illum circumdedit; ut autem significaret, Mariam undeque virginem esse mente & corpore, consultò dixit, ventrem eius vallatum esse liliis, quod enim vallatur, undeque cingi-

cingitur. Atque hinc ortum habuisse existimo laudabile Ecclesie Catholice consuetudinem cōstituentis ante imaginem Virginis tanquam insignia, & stemmata propria, vas mundissimum candidissimis liliis plenum, ad manuēstacum certe eius Virginitatem non esse communem, & vulgarem instar aliarum virginum, quæ eo ipso, quod illam seruant, secundide carent, mirum in modum lilia prodebet agnouit, quippe cum mito eorum candore tam eximiam fecunditatem habent coniunctam, ut ex uno duntaxat illorum semine in terram sato tota area liliis impleatur. quemadmodum etiam eādīlū līlū, sex habet folia candida, in tot similiter diuiditur casitas, ad expugnanda sex libidinis virtutis, que illam demoliri satagunt, fornicatio, incestus, adulterium, stuprum, venereum facilegium, & peccatum contra naturam. Ac tandem, quemadmodum flos liliū intus continet semen aureum, se p̄trem habens grana; sic Maria, virtute Spiritus sancti grauida, semen illud aureum, & diuinum, sc̄eni Patis filium, in medio sui utrius continebat, qui septem donis Spiritus sancti erat exornatus, quia septiformis spiritus super ilium requieuit, ut predixit Isaías: ecce per lilia virginitatem Deipara cum mira eius fecunditatem coniunctam egregie adumbratam. Cum autem obitum hæretici, quod si Deipara fusisset perfecte fecunda, oportuisset non unum, sed plures filios edidisse, quia quanto fœmina sapienter concipit, tanto fecundior esse perhibetur. Nullius protius momenti est versura hæc, & hæretica calumnia, quam proinde non aliter infingā, quam ex fabula illa vulpis, cuius nonnulli meminere Poeta: illa enim ad leenan cotitente, minus ea fecundam esse, cum nonnisi vaum ederet fœnum, ipsa vero perplutes, certe leena respondit, vnicum tantum partum eius pluris estimandum, maioriisque valoris esse, quam omnes simul foetus generis vulpini, sc̄eque fecundiorum esse iudicandarum, vaum solum

serum producētem, quam vulpem multos parvientem: sic tamen nihil diminuit excellentiam fecunditatis Deipare Mariæ, quod vnicum tantum, & non plures filios pepererit, cū ille solus omnium alium matrum natos infinito perfectionis intervallo supereret. Aliae enim matres falaces vulpes, quæ demoluntur vineas, pariunt, Davide dicente: Mendaces filij ha- minum: beata autem Virgo peperit regem de Tribu Iuda, Christū scilicet Dominum, qui de seipso dixit: Ego sum via, Ioh. 16. veritas, & vita, atque hoc est primum, quod præsentis Festo celebrat nostra Hispania, virginitatem scilicet Deipare per fecunditatem eius minimè labefactatam, sed potius austam & illustriorem factam, de qua longus nobis restat in sequentibus habendus sermo. Nunc sufficiat explicare vim illius verbi vallatum, certe vallū significat locum munitionis exercitus, ubi milites resident cum ciuitatem aliquam obseruant, vel è regione inimicorum se constituunt, unde valere, idem est ac fossa circumdata lignis fortissimis & terreo muro locū militem seruere, ad quod alludens Diabolus Deo dixit de Iob: nomine tu vallasti eam: immo, Iob. 1. & Christus Dominus in Euanglio ait: Circundabant eum inimici sui vallū: illis ergo Luke 19. vallatur frumentum, quia fecunditas Mariæ à virginitate fuit custodita velut ab exercitu militum armatorum, nec passa est illam quidquam hædi, sicut aliae fœminæ hæduntur, in quibus virginitas obest fecunditati, & virginitati fecunditas.

Secundum, quod complectitur hoc Festum, est Expectatio virginici partus, præseruum cum B. Virgo proxima erat ei, quod etiam eleganter significauit Spiritus sanctus, per illa, quia flos illorū hieroglyphicum erat olim, spes & vt refert pier. lib. 5. Petrus Valerianus, in multis antiquorū Imperatorum nummis, ex altera facie Dea quazdam sculpta erat, lilyum dextera protendens, cūm hac inscriptione, Spes publica, quod præsentis argumento misericordia

Psal. 11.

Isaiae 11.

hè conuenit, cùm in B. Virgine partum redemptoris expectante, tanquam in cōmuni omnium mātre omnes fideles eundem expectarunt, vnde meritò illi hodie quadrat inscriptio illa: *Spes publica*: ratio autem propter quam liliū in spes symbolum accipiebatur, iam supra tacita est, quia hafta illius à radice p̄cisa, quando nullus floritionis videretur spes habenda, adhuc efflorescit, postea folia sua expandens, ac suauem odorem emittens, cui consonat illud Job 14. *Lignum habet spem, si p̄cessum fuerit, rursum virescit, & ramī eius pululant*. Licet autem antiqui patres spes Christi venturi præmissi essent, multo tamen firmior erat spes Mariæ, quia illorum soli Deo promittenti nitebatur, Mariæ tamen ipes non solum diuinam promissione firmata, sed pignore etiam rei promissae sibi exhibenda, ab ipsa accepto, constabilita erat. Pignus hoc foetus erat in ventre conceptus, qui cum Spiritum sanctū habuisset opificem, nullus in Virginem proterat abosus timor subrepere, qui spem eius infirmaret. Est autem manifestum augeri, & firmorem reddi in nobis spem de futura exhibitione rei nobis promissæ, cùm non solum verbum præmittentis, sed insuper preciosum pignus ab eo accepimus, vnde si quidam firmam spem vocarunt, *vitam vite*, quia vita sine spes mortis est, alij *sagam timoris*, alij *condimentum insulti*, alij *solanum laborum*, alij cùm D. Paulo *firmissimam anchoram*, certè dilatiō partus, qui Mariam excruciat. Salomonē dicente: *Spes, que differtur, affligit animam*, magnū solatum habuit comitem ad sui doloris leuamen, spem scilicet firmissimam, qua infantem Christum intra bieue octo dieum curiculum se paritaram certissime expectabat. Vnde videor mihi Mariam proferentem audire verba illa patris sui Davidis: *Sperauit anima mea in Domino, à custodia matutina usque ad noctem*: benè inquit, *usque ad noctem*, quia in nocte nasciturus erat Christus Dominus: *Dum medium silentium teneret omnia, & nox in suo*

cursu medium iter haberet. Cassiodorus *Ecclesiasticus in Misericordia* vertit: *Sperauit anima mea in Domino, qui sa Virgo Natus Verbum Patris, & de Virgine nasci dignatus tuit*. Sicutque huic interpretationi Paraphrastus Chaldaeus dicens: *Animam meam Chaldaeus ardenter desiderauit aduentum Domini, quām vigiles nocturni aduentum matutinum*, hoc est, quām Prophetae & sancti Patriarchæ, de quibus Isaías dixit: *Super muros tuos Isaiae 62. constitui custodes*: quibus verbis allusionem facit ad speculatores militares in arribus constitutos, qui vigilantes & tota nocte insomnes aduentum solis audiſſimè cupiunt: non minus ardenti, sed feruentiori potius desiderio B. Virgo expectabat aduentum solis iustitiae: *Sperauit anima mea in Domino, à custodia matutina usque ad noctem*: non fuit fraudata certè Deipara Maria à sua firma spe, quia illam collocavit in Domino. Vos, ô mundi seſtatores, milles fraudamini vestra spe, quia ponitis illam non in Domino, sed in rebus caducis, & futilibus, vnde merito vanam vestram spem, vt antiqui ad viuum experirent, foecinam quandam pingebant à vertice capitis usq; ad plantas pedis ex nubibus compactam, forsan alludere volentes ad facetam fabulam illius viri, cui cùm data esset in uxorem luna, cuius corpus factum fuerat ex subtilli nube (qua facile ad solis aspectum in pluviā resoluitur) cum voluit illam amplexari, nihil aliud repexit, quā n vaporē facile evanescēt; non dissimiliter vobis contingit, qui in vanis ac fugacib; huius saeculi bonis spem vestram collocatis: nam cùm audiſſimè ad illum apprehendendam manus admoveatis, nihil solidum, & stabile inuenitis, omnia sunt inania, & infirma, non secus, ac nubes, quam flatus venti dissoluit: vnde prudenter loquuntur est, qui dixit: *Spes vanæ vigilantium somnis est*: non sic, non sic erat Spes Deiparae, non in creaturis, sed in summo, & increato bono totam suam spem fixam habebat. Placet quidem Deo, vt multa ad modum sacrificij ei offerantur, cuius una pars

Zzz specta-

spectabat ad Deum, alia ad sacerdotem; placet quidem illi, ut partim in pauperes erogetur, partim in emolumenū vestrae familiæ, placet ut partem temporis in vacando orationi insumas, partem etiam honestis lucris comparandis præbeas, & sic similiter in aliis; at cum de spe agitur, non placet sibi sacrificium, ut partim in creatore, partim in creaturis: spei holocaustum a te postulat, ut sicut illud totum in Dei obsequium igne consumebatur, ita totam tuam spem, & fiduciam absque vila diuisione in solo ipso constitutas. Facit miris, è ad hoc explicandum illud, quod supra Geneseos narrat historia; præcepit Dominus Noë, ut in Arca fenestrâ quandam faceret vnius cubiti magnitudinem habentem: Fenestrâ in Arca fatus, & in cubito consummabis eam: hac fenestra nō fuit ex ligno, sicut Arca, sed ex clarissimo crystallo, ut auctor est doctissimus Commestor in sua historia scholastica, vnde nonnulli, vbi nostra vulgata legit: facies fenestrâ: verterunt: facies lucernam; quia cum fenestra esset crystallina, irradiante illam sole, instar ordentis facis ac splendidissimæ lucernæ, apparebat. Docet autem Oleaster, ex contextu ipso non obscurè colligi Deum fenestrâ hanc in recto fieri præcepisse, quia postquam loquutus fuerat de fenestra, continuò adiecit, ut faceret ostium in latere Arcæ, quasi in eo cōdistinguens locum ostij a loco fenestræ, vt illa in testo, hoc in latere Arce fieret. videbatur sane (si res humano modo pensanda est) cōuenientius fusile, etiam fenestrâ in uno latere Arce fieri, ut sic habitantes in Arca per illam fenestrâ intuentes explorare possent tempus, quo inundatio cessasset, & terra discooperiri coeisset, & sic ab Arca egredierentur, ita sane faciendum videbatur humano consilio, sed non diuinio: consultò enim voluit Deus fenestrâ illam crystallinam in recto Arce fieri; quia cum per illam nec modicum terræ, sed solam celum pateret, intuentes per eam gradiantibus illo vniuersali naufragio,

gio, cum tumentes aquarum vortices celsissimos quoque montes inunda- bant, minimè in terrestribus eventibus, sed in coelestibus Dei consilis totam suam ponentem spem, ac soli diuinae prouidentiae se totos fiducialiter committerent.

Cæterum iam ad singularem illam nomenclaturam, quam Hispani huic solemnitati adhibent, vocantes eam *Festum Domine nostre de la O.* proprius accedens, duplum illius rationem adhibeo: Prima est, quia festum hoc incidit in eundem diem, in quo Ecclesia Catholica intonare incepit Antiphonas illas, quæ inchoantur per Latinam hanc interiectionem: O³ desiderium aduentus Christi exprimentem: O sapientia: O Adonai: O radix Iesse: O clavis David: O orientis splendor: O rex gentium: O Emmanuel, & ideo ab illa Festuni hoc nomen metiō mutauit. B. Virgo his præcipue diebus nativitatem Christi expectans variis, & ardenter desiderans Christum videnti⁹ astuabat. Secundam rationem desumo ex mita proportione & cōuenientia, quam habet litera hæc O. ad virginitatem, fœconditatem, & alia sacra Virginis arcana detegenda. Et quidem in primis, inter omnes alphabeti characteres hic solus grauiditatem præficit, ut non in mentio ad grauidum Virginis vitem signifi⁹ andum adaptetur, ad idque denotandum spolium in præcitatibus verbis Canticorum, Deiparae Mariae pragnantem venirem, acer-⁹o tritici congruentissime comparauit: Venerunt scutum acerum tritici: nomine tritici Christum intelligit, qui à Zachari appellatu frumentum electo- Zab. 9, rum, & vinum germinans virgines: ipseque de se dixit: nisi gernum frumenti cadens in Iom. 12: terram mortuum fuerit, ipsum solum manet, per quod fecunditatem Matris aperte significavit, per acerum tritici, eleganter satis designatam: tum quia frumentum symbolum est fecunditatis, non solum apud profanos, sed & sacros autores, ut constat ex somnio Pharaonis, cum in lig-

Gen. 6.

Commestor
in sua hist.Oleaster su
per c. 6. Gen.

in signum futuræ abundantia vidit culmū stantem cum septē spicis, significanti bus septem vberatis annos in Aegypto futuros: *Septem spic pullulabunt in culmo uno, plene atque pulcherrimæ: tunc quia solum annum illum fertilem iudicare solent agricultores, qui magnam frumenti copiam affert, licet in redditibus aliis fructibus, ut pomis, malogranatis, & similibus austus fuerit; & contra verè si penuria frumenti urget, licet magna aliorum fructuum copia suppetat, sterilem annum esse dicunt, acerum ergo tristici, Mariae fecunditatem iute optimo adumbrait.* Similis etiama est prædictæ similitudini alia eiusdem Sponsi dicto cap. dum ait: *Venter tuus, sicut crater tornatilis, id est, orbicularis, & rotundus: satis superque conflat figuram hanc omnium capacissimam esse, ideoque rectè ventri Mariae quadrigat, quæ fecunditatem cum virginitate coniunctam, quam tota natura eti amplissima capere non potest, in se una continuit, immo & ipsum Deum, quem cœli celorum capere non possunt, suo gremio contulit, ut canit Ecclesia. Vnde si olim in Faustina nummo circulus imprimebatur, cum scriptione hac: Magnæ Matris: ut auctor est Pierius, potiori iure & circulus ille, & subscriptio hæc Mariæ debetur, quæ tanquam magna mater, non iam tantum vi Faustina circulum orbem significantem, sed & Dominum orbis, & conditorem circumdedit, iuxta vaticinium Ieremie: *Femina circumdabit virum.* Verum alia etiam ratione aptissimè veterum Mariæ circulari dixit, quia & haec figura eo quod vndique clausa sit, virginalem clausuram Mariæ refert, & symbolum etiam munditiae apud veteres omnes semper extitit, Virgilio teste in epigram. de viro bono, cuius ratio est, quia figura circularis angulis caret, in quibus fortes facile delitescere solent; vnde etiam apud Latinos orbis idem pollet, quod mundus. Ad haec, si figuræ circulari omnes mathematici primas defertunt in pulchritudine: vnde celestibus orbibus, qui sunt pulcherrima omnium corporum, non aliam quam orbicularem figuram naturæ auctor consultit, id etiam significat animati illius cœli virginei vteri Mariæ prægnantis eximiam pulchritudinem, per acerum etiam tristici egregie adumbratam, cum tota campi pulchritudo in copia frumenti, & fructuum vberitate consistat. Ac tandem cum in Euangelica bodienæ festivitatis lectione de ineffabili incarnationis mysterio sermo fit, rectè ad id significandum præfens Festum nuptiacionem ab O. mutauit: est enim satis manifestum in figura hac circulati coniungi principium cum fine Verbi autem diuini incarnationis quid aliud est, quam initium nostræ salutis, & finis diuini consilij, & humani desiderij, ac mira copulatio Creatoris, qui est omnium principium, cum homine, qui in prima rerum creatione fuit ultimus creaturarum? Homerus ille (inter Graecos poetas facile Princeps) circularem catenam effinxit è manu Dei de coelo in orbem suspensam, atque omnia creata mutuis circulis religantem, eamque fieri solis virtute, qui per omnia gyrans cuncta lustrat per circuitum; solis enim vietutem mundi esse mentem, & viuificatricem dicebant Platonici. huius circularis catenæ descriptio cōsonat nō parum nostra fidei, siquidem ipse Dominus ait: *Ego sum Alpha, & Omega, hoc est, principium, & finis.* Principium quidem rerum omnium, quia ab eo effluerunt, & finis earum quia in eis omnia sunt ordinata. *Vniuersa enim propter semetipsum operatus est Dominus: ubi propter, causam finalē denotat.* Hoc igitur principium, quod est finis omnium rerum, clausit in se B. Virgo, cum dixit: *Fiat mihi secundum verbum tuum: Luce 1.* vnde rectè illi dicere possumus in hoc die, quod aeterno Patri: *Tecum principium:* (o Virgo sanctissima) in die virtutis tue, vel (ut habet lectio Hebraica:) *Ex vite. Psalm 109: ro aurore ros tibi adolescentia tua.* Idem *Versio Heb.* enim Dei filius ex utero paterno ante*

Zzzz z tem.

Can. 7.

Cal. in ref.

Pier. Valer.
in Hierogl.
lib. 29.

Ierem. 31.

Virgiline.

tempora, & à diebus æternitatis genitus, in Mariæ vtero in tempore conceptus delitescit. Si igitur fratres vultis Christum concipere, eximiam Mariæ puritatem æmulamini, quia cum ille sit puritatis fons, puram mentem quæxit, & in ea summa voluptate requiecit. Ut hanc autem munditiam nanciscamini, oportet à sordida huius seculi conuersatione sequestrati, ut per Zachariam monet vos Dominus: *O. O. fugite de terra Aquilonis. O Sion, fuge, que habitas apud filiam Babylonis: ter quidem repetit: O: tūm quia triplex est compescientia carnis, oculorum, & superbiae vitæ, vt Ioannes docuit in prima sua Canonica, tūm vi trina germinatione magnitudinem periculi, cui expostii manent, qui effrenatos appetitus suos non concupescunt, explicaret, hinc Apostolus ad idem nobiscum suadendum scribens ad Titum ait: Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos, ut abnegantes impietatem, & secularia desideria, sobrietatem, & pie vivamus in hoc seculo, expstantes beatam spem: quibus verbis Apostolus ad expellenda desideria inuria inuitat nos ad expectationem beatæ spes: contra tripliçem verò illam cōcupiscentiam, quam præcitate loco Ioannes commemorat, triplex illud antidotum exhibet, sobrietatem, iustitiam, & pie vivamus. In sobrietate contra desideria carnis, iustitiam contra effrenatam oculorum licentiam; pie, contra impiam superbiam: Vel aliter, sobrietate, in ordine ad nos, iustitiam in ordine ad proximum, in ordine ad Deum, cui sit honor, & gloria in secula seculorum: Amen.*

Zach. 2.

1. Ioan. 2.

Ad Tit. 2.

HOMILIA II.

Catholica nostra Hispania diem festum agit ardenteribus desiderijs, quibus B. Virgo videndi Christum natum flagrabat: vbi etiam de feruore horum desideriorum per tractamus, & ineffrenata perditorum hominum desideria inueniuntur, & ad bona promouenda exhortamur.

ERENTISSIMVS Rex
Daud verbi divini in
carne humana felicissimum aduentum
in hunc modum enix postulans, dicebat:

Qui regis Israël, intende, Psal. 79.
qui deducis velut aquem Ioseph.

qui fedes super cherubim, manifestare coram Ephraim,

Beniamin, & Manasse. Psalmus, in quo hac

verba habentur (iuxta Incogniti exposi-

tionem) hunc habet titulum: Pro his qui Psal. 79.
commutabantur testimonium Asaphi id est (vt

ille exponit) iste Psalmus, quem fecit

Asaph, dirigit nos in finem, qui est Chri-

stus Dominus simulque est testimonium

pro communitatis, seu cōuertendis Gen-

tilibus contra Assyrios aduersorum Chri-

stum se erigentes. Assyrius enim dirigens,

seu erigens interpretatur. Episcopus vero Epis. chri-
Chtistopolitanus huc titulum huic Psal-
mum apponit: Ad victoriam sue in finem Jacob. Et
super rosam, testimonium Asaph: hoc est, in Valentinis
hoc Psalmus agitur de Christo, qui de per Psal. 79.
morte & Diabolo victoriam tulit in bo-
num Ecclesiæ Catholice significata per
Asaph, quod interpretatus congregatio:
quam etiam vocat rosam, quia inter om-
nes orbis nationes habet ic velut rosa in-
ter spinas. Vulgatus autem interpres
hoc titulo notavit hunc psalmum: In si-
nem pro his, qui commutabantur: vel (vt legit
originale Hebreu) Psalmon Asaph oratio
canorum super liliis, quæ duo redduntur dyc-
quæna